

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาลักษณะ โครงสร้างการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ได้นำเสนอในบทที่แล้วมา สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1. ผลการศึกษาลักษณะ โครงสร้างของการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรระหว่างปี 2523-2545 ซึ่งในการศึกษารายปีนี้จะใช้ข้อมูลรายปีภาษีซึ่งจะแตกต่างจากผู้ที่เคยศึกษาในครั้งก่อน ๆ ซึ่งใช้ข้อมูลรายปีงบประมาณ พบว่าภาษีที่มีสัดส่วนสำคัญในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ก่อนปี 2535 คือภาษีการค้า) ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามลำดับ สำหรับค่าสัดส่วนของรายได้ภาษีของกรมสรรพากรต่อรายได้รัฐบาลพบว่าส่วนใหญ่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยตลอด โดยในปีสุดท้ายที่ทำการศึกษาคือปีภาษี 2545 มีสัดส่วนร้อยละ 63.15 ของรายได้รัฐบาล และการศึกษาสัดส่วนของรายได้ภาษีทางตรงต่อรายได้รัฐบาลพบว่ามีสัดส่วนค่อนข้างต่ำแต่มีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับรายได้ประชาชาติตามแบบจำลองดังนี้ แบบจำลองที่ 1 ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แบบจำลองที่ 2 ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับมูลค่าของผลผลิตภาคเกษตรและมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตร แบบจำลองที่ 3 ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับมูลค่าของผลผลิตภาคต่าง ๆ แบบจำลองที่ 4 ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศคำนวณทางด้านรายจ่าย และแบบจำลองที่ 5 ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบที่สำคัญของรายได้ประชาชาติ พบว่าผลการวิเคราะห์จากข้อมูลรายปีตามแบบจำลองที่ 1 แบบจำลองที่ 2 และแบบจำลองที่ 5 ให้ผลการวิเคราะห์ดีกว่าข้อมูลรายไตรมาสตามแบบจำลองที่ 3 และแบบจำลองที่ 4 โดยความผันแปรของตัวแปรอิสระคือรายได้ประชาชาติและองค์ประกอบสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามคือรายได้ภาษีของกรมสรรพากรประเภทต่าง ๆ ได้ดีกว่า และมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลการวิเคราะห์ของแต่ละแบบจำลองดังต่อไปนี้

(1) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพบว่ารายได้ภาษีทุกประเภทที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาคือ ภาษีการค้า(ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ) ภาษีสรรพากรรวม ภาษีเงินได้นิติบุคคล และอากรแสตมป์ตามลำดับ กล่าวได้ว่าการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรเป็นไปตามหลักสมรรถวิสัยหรือศักยภาพในการเสียภาษี (Taxable Capacity) โดยสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศซึ่งแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนมีสูงขึ้น

(2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับมูลค่าของผลผลิตภาคเกษตรและมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรพบว่ารายได้ภาษีทุกประเภทที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรเป็นไปตามหลักสมรรถวิสัยหรือศักยภาพในการเสียภาษี (Taxable Capacity) โดยมูลค่าของผลผลิตภาคเกษตรและมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้อธิบายสมรรถวิสัยหรือศักยภาพในการเสียภาษีของประชาชน ซึ่งปกติศักยภาพในการเสียภาษีของประชาชนจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าของผลผลิตภาคเกษตร และยังพบว่ารายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าของผลผลิตภาคเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าผู้มีเงินได้ในภาคเกษตรของประเทศไทยยังมีศักยภาพในการเสียภาษี

(3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับมูลค่าของภาคการผลิตต่าง ๆ อันได้แก่ มูลค่าของผลผลิตเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้ มูลค่าของผลผลิตด้านการประมง มูลค่าของผลผลิตด้านอุตสาหกรรม มูลค่าการค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ มูลค่าของผลผลิตการขนส่ง การเก็บรักษาสินค้าและการคมนาคม และ มูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรด้านอื่น ๆ เช่น เหมืองแร่และย่อยหิน ,ไฟฟ้าก๊าซ ประปา,การก่อสร้าง , โรงแรมและภัตตาคาร,สถาบันการเงิน ,อสังหาริมทรัพย์ ฯ พบว่าความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่

- ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวม รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลกับมูลค่าของผลผลิตภาคการค้าส่ง ค้าปลีกและซ่อมแซมยานยนต์ รายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มกับมูลค่าของผลผลิตภาคอุตสาหกรรม รายได้ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์กับมูลค่าของผลผลิตนอกภาคเกษตรอื่นที่ประกอบด้วย เหมืองแร่และย่อยหิน,ไฟฟ้าก๊าซ ประปา, การก่อสร้าง, โรงแรมและภัตตาคาร,สถาบันการเงิน ,อสังหาริมทรัพย์ ฯ

- ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวม รายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคล และรายได้อากรแสตมป์กับมูลค่าผลผลิตภาคการประมง รายได้ภาษีธุรกิจเฉพาะกับมูลค่าผลผลิตภาคอุตสาหกรรม

โดยในการวิเคราะห์ในส่วนนี้พบว่าไม่สอดคล้องตามหลักสมรรถวิสัยหรือศักยภาพในการเสียภาษี (Taxable Capacity) กล่าวคือศักยภาพในการเสียภาษีควรขึ้นอยู่กับมูลค่าผลผลิตของภาคการผลิตนอกภาคเกษตรที่มีสัดส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมากน้อยตามลำดับ แต่การที่ผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามหลักสมรรถวิสัยหรือศักยภาพในการเสียภาษีเท่าที่ควร เนื่องจากในการคำนวณภาษีแต่ละประเภทในแต่ละภาคการผลิตมีข้อยกเว้นที่ปลีกย่อย เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นเวลา 3-5 ปี และยังได้รับสิทธิพิเศษอื่น ๆ ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยส่วนใหญ่กิจการที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวอยู่ในภาคอุตสาหกรรม จึงอาจเป็นผลทำให้การวิเคราะห์พบว่ามูลค่าของภาคอุตสาหกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นต้น ประกอบกับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ครอบคลุมช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจซึ่งมีการใช้มาตรการภาษีหลายประการ จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามความคาดหมาย

(4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศคำนวณทางด้านรายจ่ายอันประกอบไปด้วย รายจ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน มูลค่าการลงทุนสุทธิ มูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาล และมูลค่าการส่งออกสุทธิ พบว่าความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติคือ

- ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวม รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มกับรายจ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน โดยที่ฐานการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มคือฐานการบริโภค ดังนั้นเมื่อฐานภาษีคือการบริโภคสูงขึ้นจึงทำให้สามารถจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้สูงขึ้น และการบริโภคที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น จึงสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้สูงขึ้น อนึ่งภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีสัดส่วนสำคัญในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร การบริโภคจึงมีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมด้วย

- ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคล รายได้ภาษีธุรกิจเฉพาะ และรายได้อากรแสตมป์กับรายจ่ายในการลงทุน แสดงว่าการลงทุนมีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีทั้งสามประเภท

- ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวมและรายได้อากรแสตมป์กับมูลค่าการส่งออกสุทธิ เนื่องจากในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มผู้ประกอบการที่เป็นผู้ส่งออกได้รับสิทธิเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 0 (ไพจิตร โรจนวานิช, 2546 : 4-073) โดยผู้ประกอบการส่งออกสามารถขอคืนภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ดังนั้นเมื่อการส่งออกสุทธิเพิ่มขึ้นจึงทำให้มีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากการส่งออกเพิ่มขึ้น การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจึงลดลง และด้วยเหตุที่ภาษีมูลค่าเพิ่มมีส่วนสูงสุดในการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร ดังนั้นการส่งออกสุทธิที่เพิ่มขึ้นจึงมีผลทำให้ภาษีสรรพากรรวมลดลง สำหรับเหตุที่รายได้อากรแสตมป์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการส่งออก อาจเนื่องจากการค้ากับต่างประเทศนั้นมีการทำนิติกรรมโดยตรงระหว่างคู่สัญญาซื้อขาย ไม่มากนัก หรือแทบไม่มีเลย หรือการนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศกระทำในต่างประเทศ หรืออาจมีสาเหตุมาจากเมื่อการส่งออกลดลงผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการส่งออกหันมาขายการค้าในประเทศเพิ่มขึ้น จึงทำให้ต้องทำนิติกรรมตราสารที่ต้องเสียอากรแสตมป์เพิ่มขึ้น

(5) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบที่สำคัญของรายได้ประชาชาติคำนวณทางด้านรายได้พบว่ามีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติคือ

- ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวมรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับรายได้จากค่าจ้าง และดอกเบี้ย รายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้จากค่าจ้าง ดอกเบี้ยและกำไร รายได้ภาษีการค้า(ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ)กับค่าจ้าง รายได้อากรแสตมป์กับรายได้จากดอกเบี้ยและกำไร

- ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระหว่างรายได้ภาษีสรรพากรรวมและรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลกับค่าเช่า รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับกำไร รายได้อากรแสตมป์กับค่าจ้าง

การวิเคราะห์ในส่วนนี้พบว่ารายได้จากค่าเช่าไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ภาษีประเภทที่มีค่าเช่าเป็นฐานภาษี ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรณีเสียภาษีจากรายได้ก่อนหักรายจ่าย) และอากรแสตมป์ แสดงว่าการจัดเก็บภาษีจากค่าเช่ายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยมีการหลีกเลี่ยงภาษีจากรายได้ประเภทนี้สูง และยังขาดระบบการติดตามการเช่าทรัพย์สินที่อยู่นอกระบบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการให้เช่าทรัพย์สินส่วนใหญ่ไม่ปรากฏหลักฐานทางทะเบียนที่สอดคล้องกับความเป็นจริง รายได้จากค่าเช่าจึงยังเป็นส่วนประกอบของรายได้ประชาชาติประเภทที่มีความสำคัญน้อยมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 จากการศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรพบว่ารายได้ภาษีทางตรงต่อรายได้รั้งผู้มีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งฐานภาษีที่จัดเก็บได้จริงต่ำกว่าฐานภาษีที่แท้จริงมาก ดังนั้นกรมสรรพากรจึงควรปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บภาษีในส่วนของภาษีทางตรงเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงระบบการควบคุมและตรวจสอบการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการจ่ายเงินได้ โดยเน้นการติดตามการจ่ายเงินได้ที่อยู่นอกระบบภาษี และปรับปรุงประสิทธิภาพในการขยายฐานภาษีซึ่งปัจจุบันกรมสรรพากรได้มีนโยบายมุ่งเน้นการสำรวจพื้นที่เพื่อขยายฐานภาษีทั้งแนวตั้งและแนวนอน โดยแนวตั้งหมายถึงการขยายฐานภาษีจากผู้ที่อยู่ในระบบภาษีให้เสียภาษีให้ถูกต้องเหมาะสม และการขยายฐานในแนวนอนหมายถึงการขยายฐานภาษีไปยังผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามกฎหมายแต่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบการจัดเก็บภาษีให้เข้าสู่ระบบและเสียภาษีให้ถูกต้องเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการเสียภาษี โดยควรพิจารณาการเพิ่มอัตรากำลึงเจ้าหน้าที่สำรวจเพื่อขยายฐานภาษีให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาระหน้าที่ในแต่ละพื้นที่

สำหรับการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลควรพิจารณากรณีของการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิซึ่งคำนวณจากรายได้หักด้วยรายจ่าย โดยกฎหมายกำหนดให้สามารถนำผลขาดทุนไปใช้ในการคำนวณกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปไม่เกิน 5 ปี ซึ่งอาจเป็นช่องทางทำให้มีการหลีกเลี่ยงภาษี โดยแสดงรายรับหรือรายจ่ายที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง จึงควรพิจารณาการคำนวณภาษีกรณีมีผลขาดทุนสุทธิโดยอาจให้คำนวณภาษีเป็นร้อยละของรายรับก่อนหักรายจ่ายเป็นต้น

5.2.2 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับมูลค่าของผลผลิตด้านต่าง ๆ พบว่าการจัดเก็บภาษีจากภาคอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับภาษีมูลค่าเพิ่มเพียงประเภทเดียว และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศพบว่าการจัดเก็บภาษีในส่วนของรายได้จากค่าเช่าไม่มีความสัมพันธ์กับภาษีประเภทที่มีค่าเช่าเป็นฐานภาษี ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรณีเสียภาษีจากรายได้ก่อนหักรายจ่าย) และพบว่าค่าเช่าไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้อากรแสตมป์ ซึ่งการทำนิติกรรมตราสารกรณีเช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างหรือแพ อยู่ในบังคับต้องเสียอากรแสตมป์ ดังนั้นจึงควรมีการควบคุม ตรวจสอบและติดตามการเสียภาษีจากภาคอุตสาหกรรมและรายได้จากค่าเช่าเป็นกรณีพิเศษ

5.2.3 ในการประมาณการรายได้ภาษีของกรมสรรพากรควรนำแบบจำลองที่ 1 ซึ่งใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติจากข้อมูลรายปี ซึ่งให้ผลดีกว่าข้อมูลรายไตรมาส ประกอบกับในการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวชี้วัด โดยมีการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.3.1 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับรายได้ประชาชาติมีข้อจำกัดที่สำคัญ โดยในแบบจำลองที่มีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวพบว่ามีปัญหา multicollinearity คือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง(ตารางภาคผนวก ข) ซึ่งอาจทำให้ผลการวิเคราะห์คลาดเคลื่อน อันนำไปสู่ข้อสรุปที่ผิดพลาดได้

5.3.2 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาษีของกรมสรรพากรกับองค์ประกอบรายได้ประชาชาติคำนวณทางด้านรายได้ อันได้แก่ ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร โดยในส่วนของค่าจ้างเป็นข้อมูลที่รวมมูลค่าของรายได้จากค่าจ้างประกอบด้วยค่าจ้างและเงินเดือน ค่าตอบแทนอื่นๆ ของข้าราชการทั้งข้าราชการทหารและพลเรือน รวมถึงเงินประกันสังคมที่นายจ้างจ่าย และรายได้จากการเกษตร อาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพที่มีใช้นิติบุคคลอื่น โดยอาจพิจารณาได้ว่ารายได้จากการเกษตร อาชีพอิสระ และการประกอบอาชีพที่มีใช้นิติบุคคลอื่น เป็นค่าจ้างหรือกำไร หรือทั้งสองประเภทก็ได้ ซึ่งในความเป็นจริงอาจมีทั้งสองส่วนประกอบกัน สำหรับกำไรในการศึกษานี้หมายถึง กำไรที่ได้จัดสรรในรูปของเงินปันผล และกำไรที่มีจัดสรรแต่อยู่ในรูปของเงินออมนิติบุคคล และบางส่วนได้ถูกจ่ายในรูปภาษีเงินได้นิติบุคคล จึงถูกนับรวมไว้ในกำไรด้วย แต่การศึกษาครั้งนี้รวมเฉพาะกำไรเฉพาะของภาคเอกชนเท่านั้น กำไรจากรัฐวิสาหกิจมิได้ถูกนับรวมไว้ในกำไรด้วย ซึ่งหากนับรวมด้วยอาจทำให้ผลการวิเคราะห์เปลี่ยนแปลงไปได้